

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm LXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

mortem restituere hereditatē patris, & simpliciter matrimonio contrahente, trebellianicam ei debitam non cōprehendit: Et forte nec legitimam nu. 24.

E P I T O M E.

SVBSTITVTIO si facta sit filiabus institutis hoc modo, & casu, quo dictæ filia: quicunq; sine filiis decederēt, omnia bona suæ hereditatis inter quædā loca pia, aliasq; psonas testatori attinentes distribuatur, ipsæ filia: inuicē dicuntur substitutæ, & prædicta substitutio solum vltimæ morienti facta intelligitur.

Filia hæres à patre instituta, & de restituēdo grauata, si matrimoniū simpliciter cōtrahat, trebellianicā, & forte etiā legitimā sibi iure naturæ debitā i dotē de dispo. nō cēset, itatē statuto, vt mulier simpliciter matrimonio cōtrahēs oīa bona marito in dotē dare cēseat.

C O N S I L I V M L X V I I I.

VNCTO, & dubijs inspectis vnā cū testamēto Iacobi de Mongardinis, in quo ipse Vincentiā, & Elisabeth filias suas legitimas, & naturales hæredes instituit, & casu, quo dictæ filia: quicunq; sine filiis, & similibus eius vxor decederēt, voluit oīa bona suæ hereditatis inter loca pia, & quædā alias personas ipsi testatori attinentes distribuere: Viso ad hæc testamēto Vincētiæ, in quo inter alia disposita instituit hæredes vniuersales loca, conuentus, ecclesias, ac personas p rata, p qua olim Iacobus eius pater in suo testamēto instituit, cū hmoi one re, & p ditiōe, q attinentes dictæ testatrici nullo modo quicquā de bonis ipsius aliquo titulo possint alienare: Viso etiā libello porrecto noīe fratru sancti Dominici, sancti Frācis, & sanctæ Mariæ de gratijs, monialiu sancti Dñici, & canonicorum, & capituli sancti Calsiani de Imolas Primū, de quo quærit, est, an dictæ Vincentiā, & Elisabeth filia: testatoris hæredes, vt supra, institutæ cēseant inter se inuicē substitutæ, adeo q dicta loca pia nō possint ex substitutione in testamento Iacobi facta venire, nec admitti, nisi post mortem oīum dictarū filiarū, & cōsequenter an substitū de dictis pijs locis vltimo moriētī, an verō vtriq; facta dicat, ita q Vincētiā altera filia tantū decedere sine filiis, & cōdito testamēto, pia causa, adhuc altera filia superstitē, possit ex substitutione ad partē bonoru dictæ Vincētiæ vnā cū alijs substitutis admitti: qd verū esse plerique putarēt in primis per tex. notab. in l. fi. §. filii ff. de leg. 2. & in l. lucius §. caio ff. ad trebel. vbi qn substitutio post eorū mortē facta fuit, substitutus altero etiā illorū decedere admittit, nec oīum mors expectatur, qd quidē gl. in l. pater filia in fi. ff. ad l. falcid. in substitutione fideicommissaria locū oīno habere inq; per l. hæredes mei §. cū ita ff. ad trebel. ¶ Secūdo qn substitutio est facta plurib; institutis post illorū mortē, ita demū instituti cēsent inuicē substituti, qn substitutio vltimo moriētī, & in oībus bonis, seu in tota hereditate, & nō aliter facta fuit l. titia scio §. scia libertis ff. de leg. 2. quē tex. Bar. Pau. de Cast. Ioā. de Imol. & alij cōmuniter singularē existimā: idē volūt etiā in l. si pater impubes, ibiq; Alex. ff. de vulg. & pup. & i d. l. pater filia in fin. & in l. penul. C. de impub. & alijs substi. & in d. l. heredes mei §. cū ita Properea opinio Bar. in l. qdā testamēto in fi. ff. de vulg. & pup. q in casu, quo testator pluribus post eorū mortē in oībus bonis substituit, nō luit substitutū admitti posse, nisi oībus decederibus, & post oīum mortē arg. d. l. quidā testamēto, à doctōribus magis cōiter reprobāt per d. l. heredes mei §. cū ita, vbi facta fuit substitutio post mortē oīniū, & in tota hereditate, & tñ substitutus altero tantū decedere admittitur: & hoc tenēt Paul. de Cast. Ang. & Imol. in d. §. cū ita, Pau. in d. l. lucius §. caio, Mathesi la. in

S Y M M A R I V M.

Pluribus post eorū mortem facta, altero etiā decedente, hoc in substitutione fideicom. verum est. Pluribus moriētī, & in omnibus bonis, vel tota hereditate facta operat, vt instituti dicant inuicē substituti. Pluribus numeri indefinite posita in plures singulas itates operatur: quod fallit nu. 18. Substitutio pluribus etiam liberis post mortē omnium, & in omnibus bonis, vel tota hereditate, non autem in vltimo moriētī facta censetur: Contra nu. 11. Vbi filij post eorū mortem, altero decedente ab intestato admittunt, nisi omnibus mortuis, secus si condito testamento per extraneum, vel ipsum substitutum instituit, decedente: quod declarat nu. 19. Pluribus, quā verbis quando standum sit. Pluribus de extraneo pluribus, quibus ius succedendi ab intestato reservatum, facta post illorū omnium mortem, recipiunt post illorū mortem, reciproca, & adiuuicem ius censetur. Pluribus de extraneo facta simpliciter vltimo moriētī ex pluribus filiis non dicitur reciproca, sed substitutus dicitur vltimū moriētī, & in eius portione tantum substituitur. Pluribus vltimo moriētī expresse, & in omnibus bonis, vel tota hereditate facta dicitur reciproca, & inuicem facta. Pluribus facta pluribus simpliciter post eorū mortem, & in omnibus bonis, vel tota hereditate, non dicitur reciproca, sed oīum mors expectatur, qd quidē gl. in l. pater filia in fi. ff. ad l. falcid. in substitutione fideicommissaria locū oīno habere inq; per l. hæredes mei §. cū ita ff. ad trebel. ¶ Secūdo qn substitutio est facta plurib; institutis post illorū mortē, ita demū instituti cēsent inuicē substituti, qn substitutio vltimo moriētī, & in oībus bonis, seu in tota hereditate, & nō aliter facta fuit l. titia scio §. scia libertis ff. de leg. 2. quē tex. Bar. Pau. de Cast. Ioā. de Imol. & alij cōmuniter singularē existimā: idē volūt etiā in l. si pater impubes, ibiq; Alex. ff. de vulg. & pup. & i d. l. pater filia in fin. & in l. penul. C. de impub. & alijs substi. & in d. l. heredes mei §. cū ita Properea opinio Bar. in l. qdā testamēto in fi. ff. de vulg. & pup. q in casu, quo testator pluribus post eorū mortē in oībus bonis substituit, nō luit substitutū admitti posse, nisi oībus decederibus, & post oīum mortē arg. d. l. quidā testamēto, à doctōribus magis cōiter reprobāt per d. l. heredes mei §. cū ita, vbi facta fuit substitutio post mortē oīniū, & in tota hereditate, & tñ substitutus altero tantū decedere admittitur: & hoc tenēt Paul. de Cast. Ang. & Imol. in d. §. cū ita, Pau. in d. l. lucius §. caio, Mathesi la. in

la. in notab. 177. vt refert Alex. in d. l. pen. col. 5. ex quibus ad fauorē pię causę substituta decifionē habem^{us}.

- 3 ¶ Tertio t^{er} hęc verba pluralis numeri indefinitē posita, videlicet casu, quo dictę suę filię decesserint quicūque sine filiis, resoluunt in plures singularitates, perinde ac si dictū esset, & si Vincentia sine filiis decesserit, substituo &c. & si Elisabeth sine filiis decesserit, substituo &c. arg. l. falsa in fi. ff. de p^{ro} d. & demō. & d. §. cū ita, ibiq; Bar. allegādo d. §. caio, & d. l. pen. Pa. de Cast. in l. q. duos. ff. de vulg. & pu. qd̄ verū est, etiā si in tota hęc ditate, vel in oibus bonis substitutio facta fuisset, vt v^{er} tex. in d. §. cū ita ibi oēm hęc ditate, per quē, & p^{er} tex. in d. l. fi. filiū ibi, quicquid ab eis legauit &c. doctores cōiter velle vident, t^{er} q^{uod} si substitutio pluribus etiā liberis facta sit post mortē eorū, seu oīum in tota quoq; hęc ditate, ipsi nō dicantur inuicē substituti, neq; substitutio vltimo moriēti facta censetur, sed singulariter vniciq; decedēt, vt v^{er} esse de mēte Bar. in l. codicillis iⁿ prin. ff. de v^{er}sufr. lega. & in d. §. cū ita, ibiq; Ang. Ioan. de Imol. Raphael Cuma. Paul. Castr. & p^{re}dicti in d. l. quidā testamēto, Dyn. & Bar. in d. l. titia seio. §. seia libertis: & hic p^{ro}prie casus noster esse videt^{ur}. ¶ Quarto t^{er} q^{uod} si substitutio plurib^{us} filiis instituta post eorū mortem de extraneo, vel pia causā facta reperitur, si quærat^{ur}, an vno decedēte alter tanquā inuicē substitutus ad illius portionē admittatur, an verō tanquā hęc res ab intestato ad illā vocatus sit; concludendū est, nō vt substitutū, sed vt hęc res ab intestato admitti debere: nā cū supersit persona, quæ ex p^{re}sumpta mēte substitutū excludat, nō debet substitutus admitti, nisi omnibus filiis mortuis, inter quos ius successions ab intestato reseruatum v^{er} Bar. Pau. de Cast. Alex. & magis cōiter scriben. in d. l. pen. C. de impub. Alex. post Bart. Paul. & alios in d. §. cū ita, in d. l. pater filiā, in l. lucius. §. caio. ff. ad trebell. & in l. si pater impuberes. ff. de vul. & pup. & Nicol. de Materel. quē refert, ac sequit^{ur} Bal. in d. l. pen. col. vlt. dixit, q^{uod} si in casu d. §. cū ita primus si ne liberis ab intestato decessisset, superstitē secundo, licet substitutus admitti nō debuisset per d. l. pen. tñ se cus esset, si p^{ro}ditō testamēto decessisset, in quo extraneum, & multo magis ipsum substitutū hęc res instituit^{ur}: nā tunc substitutus p^{re}ferretur per rationē d. §. cum ita, quicquid dixerit Paulus in d. §. Caio: ex quib^{us} infero, q^{uod} si in nostris terminis Vincētia primo ab intestato sine filiis decessisset, quāuis substitutus nō potuisset ad illius portionē admitti, p^{ro}pterea quia superesset persona, videlicet alia filia testatoris, quæ ex p^{re}sumpta mente substitutū exclusisset, qm̄ inter ipsas filias ius successions ab intestato conseruasse d^{icit}, tñ ex quo Vincētia condito testamēto decessit, p^{re}sumpta testatoris mens cessat, & substitutus ad portionē Vincētiæ admitti debet, etiā superstitē Elisabeth per p^{re}dictā. Et ita in terminis v^{er} voluisse Alex. in cōf. 3. lib. 1. in fin. post Nicol. de Materel. & Bal. in d. l. quidā testamento col. vlt. Prædicta suadentur ex ijs, quæ Moder. voluit post Fulgo. & Castr. in d. l. penultima, q^{uod} si in casu illius legis frater superstes nō potuisset fratri p^{re}mortuo ab intestato succedere, vt quia extaret mater p^{re}mortui iuxta auth. defuncto. C. ad teruill. substitutus statim post mortē primi, & sic ante mortē oīum admitti debuisset, q^{uod} tūc ratio d. l. pen. cessasset, quicquid dixerit Paul. de Cast. in d. §. cū ita: facit etiā p^{ro} hac opinione id, qd̄ voluit insignis p^{re}ceptor meus Soz. in cōf. 94. lib. 4. & in cōf. 69. lib. 3. in vlt. col. q^{uod} multa ponit ad fauorē substituti, & cōtra Elisabeth facientia. ¶ Nam vero negari nō pōt, quin articulus hic sit valdē arduus, & difficilis, vt docto. oēs, quorū variæ sunt opiniones, & in lecturis, & in cōsilijs attestatur. Sed tñ in nostris terminis prædictis minimē repugnātib^{us}, magis est, vt p^{ro}prium esse verius existimē, attentis a tē

6 statore dispositis, ex quibus facillē mens illius p^{ro}dicti potest, t^{er} cui standū est potius, quam verba eius nō aliter, & l. nūm. ff. de lega. 3. l. si seruus p^{ro}dicti cū ibi not. l. licet imperator ff. de lega. 1. l. cū filiis grande. ff. de hęc d. inst. & maxime qm̄ mens testatoris colligit^{ur}, cū iura voluntati defuncti ita succedunt, vt sufficiat idonea p^{ro}clatione imaginis, nē aliqūā transuerit, vt est casus, ibiq; Bal. in l. cū filiis. ff. de hęc d. inst. Vñ si testator dispositus dispositis mens colligatur, tūc illius voluntas tenet^{ur}, vt voluit Bal. in l. vnica in fi. ver. C. de his, q^{uod} testat^{ur} tab. q^{uod} sic declarat^{ur} tex. in l. iā hoc iure. ff. de vul. & facit l. voluntatis cū ibi not. C. de fideicō. & hęc modo declarandus est tex. cū gl. in l. rale p^{ro}dicti ff. de idem tubero. ff. de suppl. lega. in ambiguitate not. ff. de rebus dubijs. ¶ Quod autē p^{ro}prie casu nostro venior, magisq; testatoris mētem demōstrō, assumēdo prius doctrinā Alex. in l. impuberes. ff. de vul. & pup. & in l. pater filiā l. falcid. ex cuius verbis plures casus eliciunt^{ur}, q^{uod} si filio, pluribus institutis, post illorū mortē extraneū simpliciter substituit^{ur}, abiq; q^{uod} in oibus bonis, tunc licet inter eos, quos substituta fuit, ius successions ab intestato dicatur tū, tñ ex hoc inuicē substituti nō vident^{ur}, & in dat id, quod voluit Ang. in d. l. quidā testamēto Paul. de Cast. pro quo facit l. qui duos in prin. in ab intestato. ff. de rebus dub. & in l. q. duos in prin. de vulg. & pup. & in d. l. pater filiā, ibiq; Bar. de hoc, & hic non est casus noster. Idem quoq; d^{icit}, si facta fuisset substitutio simpliciter post illorū mortē, dicendo post mortē oīum, quia nō retinet^{ur} substitutio plurib^{us}, dicēdo post mortē oīum, vt p^{ro} eorū mortē indefinitē, & simplr, & superest persona, quæ ex p^{re}sumpta mente ab intestato substitutus cluderet, vt per Alex. in d. l. penul. C. de impub. in l. codicillis in prin. ff. de v^{er}sufr. lega. & in d. l. mei. §. cū ita allegando. l. fin. §. filiū ff. de lega. 2. hōdus casus sit, t^{er} q^{uod} si substitutio facta esset simpliciter ex plurib^{us} moriēti de extraneo, nec dicit^{ur} eorū bus bonis, & tūc substitutio inuicē facta nō censetur, sed extraneus substitutus vltimo moriēti d^{icit}, & eius portionē censet substitutus Alex. in d. l. penul. in fi. ar. d. l. titia seio. §. seia libertis. ff. de leg. 2. abiq; & alij cōiter: neq; hic est casus noster. ¶ Tertio casus est, qui ex verbis Alex. colligit^{ur}, t^{er} q^{uod} si testator moriēti expressē, & in omnibus bonis, seu tota hereditate substituit^{ur}, & tunc censetur facta inuicē substitutio, nemoq; de hoc dubitat, cum tex. dicit^{ur} hōmus in d. §. seia libertis, vbi Bar. & oēs in d. l. pater in fi. & in d. l. si pater impuberes. Neq; hęc casus in quo agitur, ¶ Quartus casus sit, t^{er} q^{uod} si testator substituit, & tunc an illi, quibus substitutio facta dicatur inuicē substituti, multū dubitat^{ur}, & cū p^{ro}prie sit casus noster, super eo infillā, declarandū est, t^{er} q^{uod} si substitutio inuicē facta dicatur: Nam si quibus facta fuit, nō sunt de liberis, substituti nō dicunt^{ur}, immo, primo decedente, substitutus nō titur d. l. fi. §. filius, & d. l. lucius. §. caio cū illis, q^{uod} p^{ro}prie fuerit p^{ro}prie opinione adducta. Idē t^{er} d^{icit} liberis, sed vno mortuo non superesset persona, q^{uod} p^{re}sumpta mente substitutum excluderet, vt q^{uod} set in pari, vel priori gradu cum substituto, & in p^{ro}prie casus d. l. hęc res mei. §. cū ita, & in l. fin. ff. ad trebell. his namq; duobus casibus in t^{er}io vltimo moriēti facta non censetur, & tūc

acutissimi, ergo substitutio ultimo morienti facta dicatur. ¶ Adde, p ex quo in casu nostro substitutio facta est de extraneo, hoc est de pia causa in omnibus bonis, videtur testator voluisse q hereditas perveniat ad ultimum morientem, aliis substituti non possent totum capere, ut videtur rex. in d. §. scia libertis. & arg. l. pculus. ff. de usufr. l. denique §. interdum ff. de pecul. leg. & no. p Bar. in l. alio ff. de alim. & cib. leg. ¶ Demonstrat alio modo & clarius, quod in casu nostro substitutio ultimo morienti facta dicatur: tñ dubium non est, quin pupillaris facta post mortem plurium censet ultimo morienti facta d. l. qui duos. & idem est in vulgari l. quauis cū ibi no. C. de impub. & habet in d. l. penul. & per Bar. & alios in d. §. cum ita, quia in vulgari, q ante ius quęritū locū habet d. l. quauis, adeo presumpta mens testatoris resubstans ex iure accrescendi, propter quod superesse dicitur persona, quę ex pręsumpta mēte substitutum excludit iuxta ea, quę habentur per Bart. in d. l. codicillis: At in casu, de quo agitur, fuit substitutio compendiosa facta per illa verba quādo cūq; sine filiis decesserint, t q compendiosam important l. precibus C. de impuber. & ali. subst. lmo. in c. raynuius in materia compendiosa de testa. in l. cetero ubi Bar. Ale. Pau. Cast. & omnes ff. de vulg. & pupi. glo. in l. in testō C. de testa. milit. Decius in cōs. 572. in casu pposito & c. quę compendiosa apta vulgarem continere, ac forte etiā pupillare, quādo filiabus pupillis facta esset d. l. precibus cū alijs locis pręlegatis, & colligitur ex no. per Bar. in d. l. heredes mei §. cum ita, Alex. in cōs. j. lib. j. Decius in cōs. 316. in testamēto illustris & c. Si cut igitur conveniēte casu vulgaris, seu pupillaris ut quā alter ex filiis ante aditā hereditatem, vel post in pupillari etate mortuus esset, substitutus post mortem omnium admitti non posset, ut supra, ita nec conveniēte casu fideicommissaria sub eadem compendiosa comprehendat, nam cū omnes dictę substitutiones vna, eadēque verborum determinatione cōprehensę sint, æqua liter determinari debet arg. l. nam hoc iure ff. d. vulg. & pup. & d. l. in testō. ¶ Adde, quod omnes reguntur ab illis verbis solis, si sine liberis omnes decesserint, ergo sicut ea verba vna substitutionē qualificat. ita & aliam secundū iuris diversitatē, & prout iuri censura patitur, & ratione cōnexitatis, atq; vñionis vna substitutio debet naturā alterius assumere l. qui patri ff. de acquir. hared. c. qd in dubijs de p̄secra. eccle. vel alta. c. quāro. de iudi. & arg. eius, qd voluit Bar. in l. scia §. caio ff. de fund. instru. & in l. in repetendis ff. de leg. iij. in l. p̄tor §. erit ff. vi bon. rap. & corū, quę habentur per Abb. in rub. de appell. in vlt. colum. Propterea sicut pupillaris, & vulgaris dicerent factę ultimo morienti, & post omnium mortē, ita & fideicom. cōprehensā, in substitutione, quę est in casu nostro. ¶ Nec his adversat id, qd voluit Bar. i d. §. cū ita col. vlt. in versi. si verō loquimur & c. dum de compendiosa loquitur, nam is non loquitur quoad hunc effectū, an substitutio ultimo morienti facta dicatur, sed quoad effectū, an morienti alter ex ijs, quibus substitutio per nomē vniuersale, & collectiū facta fuit, admittatur substitutus, veluti clarē & in terminis etiam responderet, atque declarat Sozi. in d. p̄s. 249. lib. ij. in fin. vj. colum. quod autē i hoc casu testator voluerit substitutos admitti, altera tantū filia decedēte, colligitur manifestē ex ijs, q ipse disposuit i casu, quo altera filia, & sic prima decederet sine filiis, quo casu non piam causam & ultimo loco substitutos, sed vxorem ipsius testatoris, matrem dictarum filiarum debere admitti voluit: ergo infertur clarissimē, piam causam, & alios substitutos nō debere hoc in casu ex mente testatoris admitti, tū quia si voluisset, expressisset, sicut de vxore expressit arg. c. ad audientiam de decim. l. vnica. §. si vero. C. de cad.

acutissimi, ergo substitutio ultimo morienti facta dicatur. ¶ Adde, p ex quo in casu nostro substitutio facta est de extraneo, hoc est de pia causa in omnibus bonis, videtur testator voluisse q hereditas perveniat ad ultimum morientem, aliis substituti non possent totum capere, ut videtur rex. in d. §. scia libertis. & arg. l. pculus. ff. de usufr. l. denique §. interdum ff. de pecul. leg. & no. p Bar. in l. alio ff. de alim. & cib. leg. ¶ Demonstrat alio modo & clarius, quod in casu nostro substitutio ultimo morienti facta dicatur: tñ dubium non est, quin pupillaris facta post mortem plurium censet ultimo morienti facta d. l. qui duos. & idem est in vulgari l. quauis cū ibi no. C. de impub. & habet in d. l. penul. & per Bar. & alios in d. §. cum ita, quia in vulgari, q ante ius quęritū locū habet d. l. quauis, adeo presumpta mens testatoris resubstans ex iure accrescendi, propter quod superesse dicitur persona, quę ex pręsumpta mēte substitutum excludit iuxta ea, quę habentur per Bart. in d. l. codicillis: At in casu, de quo agitur, fuit substitutio compendiosa facta per illa verba quādo cūq; sine filiis decesserint, t q compendiosam important l. precibus C. de impuber. & ali. subst. lmo. in c. raynuius in materia compendiosa de testa. in l. cetero ubi Bar. Ale. Pau. Cast. & omnes ff. de vulg. & pupi. glo. in l. in testō C. de testa. milit. Decius in cōs. 572. in casu pposito & c. quę compendiosa apta vulgarem continere, ac forte etiā pupillare, quādo filiabus pupillis facta esset d. l. precibus cū alijs locis pręlegatis, & colligitur ex no. per Bar. in d. l. heredes mei §. cum ita, Alex. in cōs. j. lib. j. Decius in cōs. 316. in testamēto illustris & c. Si cut igitur conveniēte casu vulgaris, seu pupillaris ut quā alter ex filiis ante aditā hereditatem, vel post in pupillari etate mortuus esset, substitutus post mortem omnium admitti non posset, ut supra, ita nec conveniēte casu fideicommissaria sub eadem compendiosa comprehendat, nam cū omnes dictę substitutiones vna, eadēque verborum determinatione cōprehensę sint, æqua liter determinari debet arg. l. nam hoc iure ff. d. vulg. & pup. & d. l. in testō. ¶ Adde, quod omnes reguntur ab illis verbis solis, si sine liberis omnes decesserint, ergo sicut ea verba vna substitutionē qualificat. ita & aliam secundū iuris diversitatē, & prout iuri censura patitur, & ratione cōnexitatis, atq; vñionis vna substitutio debet naturā alterius assumere l. qui patri ff. de acquir. hared. c. qd in dubijs de p̄secra. eccle. vel alta. c. quāro. de iudi. & arg. eius, qd voluit Bar. in l. scia §. caio ff. de fund. instru. & in l. in repetendis ff. de leg. iij. in l. p̄tor §. erit ff. vi bon. rap. & corū, quę habentur per Abb. in rub. de appell. in vlt. colum. Propterea sicut pupillaris, & vulgaris dicerent factę ultimo morienti, & post omnium mortē, ita & fideicom. cōprehensā, in substitutione, quę est in casu nostro. ¶ Nec his adversat id, qd voluit Bar. i d. §. cū ita col. vlt. in versi. si verō loquimur & c. dum de compendiosa loquitur, nam is non loquitur quoad hunc effectū, an substitutio ultimo morienti facta dicatur, sed quoad effectū, an morienti alter ex ijs, quibus substitutio per nomē vniuersale, & collectiū facta fuit, admittatur substitutus, veluti clarē & in terminis etiam responderet, atque declarat Sozi. in d. p̄s. 249. lib. ij. in fin. vj. colum. quod autē i hoc casu testator voluerit substitutos admitti, altera tantū filia decedēte, colligitur manifestē ex ijs, q ipse disposuit i casu, quo altera filia, & sic prima decederet sine filiis, quo casu non piam causam & ultimo loco substitutos, sed vxorem ipsius testatoris, matrem dictarum filiarum debere admitti voluit: ergo infertur clarissimē, piam causam, & alios substitutos nō debere hoc in casu ex mente testatoris admitti, tū quia si voluisset, expressisset, sicut de vxore expressit arg. c. ad audientiam de decim. l. vnica. §. si vero. C. de cad.

ead. toll. l. si ea lege. in prin. ff. locati. gl. in c. p. exēptio-
nem de priuil. in vi. cum alijs. tū qā admittēdo hoc in
casu solam vxorem. alias personas videtur excludere
arg. l. maritus C. de procurat. l. qd labeo. ff. de compē
sat. l. si seruum. §. non dixit. ff. de acquir. h. red. & l. cū
ita in fin. ff. de cond. & demon. c. disciplina 45. dist. c. p.
15 Etiam i. q. i. & qui litit. 33. q. v. Hinc pupillari substitū-
tū facta vsq; ad decimū annum nō extenditur ad
14. l. si ita quis substituerit. ff. de vulg. & pup. & si a pa-
gano facta esset vsq; ad 25. annum vltra 14. nō extēde-
retur. adeo q; nec vt directa. nec vt fideicōmiss. fortire-
tur eff. cū. nam quod potuit testator. noluit. quod
autem. voluit adimplere nequiuit l. in pupillari cū gl.
ff. de vulg. & pup. c. cum super abbata de offi. deleg. l.
16 multū interest. C. si quis alit. vel sibi: §. specialis enim
provisio derogat generali argu. c. cum ibi not. de re-
scrip. nam testator potest de vna persona in uno casu
providere. & alia in alio. vnus tamen casus ad alium
non trahitur. sed specialis. ac ex prefat. testatoris pro-
uisioni standum erit. cum talis mens sua cēsetur. qua-
lem verba ostendūt l. q. plures liberos cū ibi not. ff. de
vulg. & pup. Ex quibus inferitur. q; pia causa. & alij se-
cundo loco substituti non dicunt vocari in casu. quo
altera ex filiabus primo decederet. cū hoc in casu spe-
cialiter fuerit prouisum de alio substitutio. hoc est de
mater. cui magis. quā alteri filiarum successio debe-
tur argu. l. fin. C. de instit. & substit. sub cōd. fac. Solum
igitur in casu expreso. hoc est post mortem omnium
filiarum. sicq; vltimæ morienti substitutum vocasse
videtur. Et ideo cum substitutio in bonis omnibus fa-
cta fuerit. sequitur. q; ipsæ filiae inuicem substitutæ di-
cuntur per d. l. Titia scio §. scia libertis. ibiq; Bar. & om-
nes. ff. de lega. ij. cum alijs locis supra allegatis. Si verō
nō in omnibus bonis facta foret substitutio quamuis
post mortē omnium. & sic vltimo morienti facta dice-
retur ppter psumptā inētem testatoris. q; ex eo resul-
tar. q; superest persona substitutū excludens. vt supra.
tū filia nō diceretur inuicem substitutæ. sed solum
inter eas ius ab intestato successione cōseruātū esset:
At inter extraneos. qbus hæc substitutio post ipsorū
mortē ē in omnibus bonis facta fuisset. nec ius ab in-
testato successione. nec reciproca substitutio facta
diceretur sed vnicuiq; facta foret. substitutio distribu-
tiue. adeo q; vno primo moriente. substitutus ad eius
portionē ad mitteret d. l. si. §. filium. ff. de lega. ij. & d. l.
Lucius. §. caio. ff. ad trebell. Ratio est. nā ex quo sumus
post ius quæsitum. quo casu ius accrescendi locū in-
ter institutos non habet. cessat præsumpta mens tes-
tatoris. cū non extet persona ex dicta præsumpta mē-
te substitutum excludēs. vt colligit ex ijs. quæ voluit
Bar. in d. l. codicillis. & supra dictū est. Idem si substitu-
tio liberis facta fuisset post mortem omnium. & in
omnibus bonis. neque persona. quæ excluderet sub-
stitutum. superesset. nā substitutio nec inuicem. nec vlti-
mo morienti facta diceret. sed vnicuique. vt est tex.
in d. §. cum ita. ibiq; Bar. & alij col. vlti. & Alex. in d. l.
pater filiam in fin. col. iij. vt quādo sic substitutus ef-
ficeret de liberis primi gradus. ¶ Ex qbus omnibus con-
cludendū est. q; in casu nostro substitutio facta de pia
causa cenceletur facta post mortē omnium. & sic vlti-
mæ morienti: cumq; sit facta in omnibus bonis. di-
cendum etiā est. eam fuisse inter ipsas filias institutas
inuicem factā. ex quo substitutio de matre p eius obi-
tum ante mortem filiarum caduca effecta fuit. atque
evanuit. Quæ consilio confirmatur ex ijs. quæ voluit
Paul. Cast. in consi. 352. Duo videnda sunt & c. ¶ Su-
perest modō. vt in contrarium aduētis respōdeatur.
quibus licet ex prædictis clara possit colligi respon-
sio. vt tamen apertius optimū ius Elisabeth appareat.
illā vnicuique singillatim accommodabo. Primo itaq;

17 non obstat d. l. fin. §. filium. & d. l. Lucius §. caio. q; te-
spōdetur illa iura. quæ in iisdem terminis loquuntur
cundū Bar. in d. §. caio. procedere. quando substitutio
extraneis post corū mortē facta fuisset. q; et ea in vo-
nibus bonis facta. non dicuntur inuicem substitutæ
non superest persona. quæ ex præsumpta mente tes-
tatoris excludat p pñcia: & ita hæc iura intelliguntur
à Sozi. in d. col. 249. in viij. col. in prin. & a Bar. in d.
cum ita col. vlti. dum dicit. quod regulariter vlti-
mum decedente substitutus admittitur per tex. in d.
filium & in d. §. caio. sed fallit. si presumatur testator
aliud voluisse: quod pōt contingere. prout Bar. ibi. &
in d. l. codicillis explicat: itē quando substitutio fa-
cta esset filijs testatoris. & extraneis foret substitutus
vt omnes fatentur. & supra retuli. Quare necesse est
dicere. illa iura loqui quādo substitutio pluribus ex-
traneis post mortē oīum facta esset: ita quoq; in ter-
minis dictis iuribus respōdet Alex. in d. l. si pater im-
beres col. ij. & in d. l. pen. col. vi. Secundo respōdet
xui in d. §. filium. q; ibi vltra q; substitutio facta esset
pluribus extraneis honoratis. hoc est liberis legatari-
ijs. ipsi filij testatoris hīdes instituti post illorū mor-
tē substituti fuerunt. arg. d. l. cum acutissimū. qui
ducenta §. itē si pī. & d. l. cū auus cū simi. l. nō mirū.
si i d. §. filii. vno ex liberis decedente. substitutus ad
decedentis partē admittunt. quoniam nō superest glo-
na. q; substituti filios ex psumpta mente excluderent.
¶ Textus ē in d. §. caio responderi potest. illi loqui.
quādo substitutio pluribus post eorū mortem im-
plicitur facta esset. sed non in omnibus bonis. at solū
in dimidia eius in quo heredes facti erant. Propterea
nil mirum. si substitutio inter eos inuicem facta non
dicitur. quia necesse erat eam in bonis omnibus fa-
ctā fuisse per d. §. scia libertis. & supra dixi post Bar. &
alios in d. §. scia. & Alex. in d. l. si pater impubes. in d.
l. pater filia in fin. & in col. supra allega. Quæ due vlti-
mæ respōsiones verissime sunt. ac p iurum pñctorū
intelligētia bene notanda. ¶ Secūda quoq; principa-
le monūm de ijs. q; habet in d. §. scia libertis. nō ob-
stat. q; fateor quippe assumptū. sed nego i noluisse
minis substitutionē vltimo morienti factā nō fuisse
Primum veri us est. veluti supra pbatum fuit post Alex.
in d. l. si pater impubes. & Sozi. in d. col. 249. & in
d. §. cū ita col. iij. Et cū facta fuerit in bonis omnibus. se-
quit inde. q; sumus in terminis d. §. scia libertis. vlti-
mitudo inter grauatos inuicē & reciprocē aduoca-
tur. Quare ille text. in d. §. scia libertis cum ibi not. in
bis potius astipulator. quam aduerteretur. vt per Alex.
in d. l. si pater impubes col. ij. Et positio quod dicit
Bar. in d. l. qui duos de vulg. & pup. cōmuniter a scri-
bentibus in dicto secundo fundamento supra allega-
tis reprehendatur. ad huc tamē verum est. quod d. n.
nam Bar. qui in d. l. qui duos concludit. quod quādo
substitutio est facta pluribus post illorū mortē
in omnibus bonis. substitutus solū post omnium mor-
tem admittitur. non autem altero tantum decedente
loquitur. regulariter. & generaliter. quādo substitutio
tio quibuslibet. & sic extraneis facta esset: Secus si plu-
ribus filijs. & liberis prædicta: quo quidem casu Bar.
non bene loqueretur. quoniam cōtra eum esset tex.
in d. §. filium. & in d. §. cum ita. ac ideo illum decēdo
in hoc rectē reprehendunt. Vnde quando Banol. p-
se in d. l. quidam testamento subdit. idem esse dice-
dum. quando aliqua alia esset præsumptio. vt quia co-
sent filij instituti. quibus post mortem illorū esset
facta substitutio in omnibus bonis. quoniam tūc cō-
trarius substitutū excluderet. is non reprehenditur. immo
optimē. ac verē loquitur p ea. q; ipse ēt dicit in d. §. cū
ita. quod quādo substitutio est facta filijs & extraneis
post mortē illorū. si vnus tantū decedat. substitutus
non

alijs supra allegat. & ijs, quæ voluit Sozi. in d. confil. 249. quæ sunt de mente Bar. in d. l. quidā testō: & hæc quoad resolutionem primæ dubitationis dicta sint. ¶ Alia est hæsitatio, q̄ in hac facti specie oritur, vtrū Vincentia, quæ vt supra de restituendo grauata fuit, & quæ legitimā iure naturæ debitam, & trebellianicam quoq; ex bonis restitutioni subiectis detrahere potuit, & de illis libere disponere ad no. per gl. & scriben. in c. Raynuitus, & in c. Raynaldus extra de test. p. illa iura, & ad no. per glo. & scriben. in l. quamquam Cad. l. falc. cum simi. sibi aliquem heredem vniuersalem instituendo, marito suo quoad dotis partē illi ex statuto lucranda præiudicare potuerit, vt de dictis legitima, & trebellianica nullam partem habere debeat. Et licet ex iuribus proximè allegatis videretur dicendum, eam potuisse de illis libere disponere, ac testari, quia dictæ duæ legitimæ hereditibus grauati debentur, tamen ex quō illæ ad Vincentiam ple- no iure, & libere spectabant, sequitur hinc, q̄ ipsa po- stea matrimonium cū Ioanne Baptista phens er di- ctas legitimas in dotem dedisse cēsenda est ex dispo- sitione statuti ciuitatis Bononiæ sub rub. de dotibus restit. in §. præterea ordinarius, & ideo, ipsa Vincētia defuncta sine liberis, dimidia dictæ dotis statutaria p- lucro à statuto debito ipsi marito debetur, vt dicto statuto circa prin. ¶ Nec obstat, q̄ Vincentia tpe cō- tracti matrimonij minor annis 25. non potuit expref- sè oia bona sua in dotē dare, arg. l. vnica C. si aduer- dot. & l. lex q̄ in prin. C. de admi. tu. ergo minus taci- tē, arg. l. expressa ff. de reg. iur. l. cū quid ff. si cer. per. q̄ rñdetur, t̄ q̄ dictū statutum in d. §. præterea locū hēt etiā in muliere, & minore simpliciter matrimoniu phente: alioquin frustratorium quodammodo vide- retur, quia raro locū haberet, si solū in maiore mu- liere intelligeretur, qm̄ plerunq; immo ferē semp- mulieres in minori ætate matrimonium phunt, iu- ra aut, & statuta ad ea semper adaptantur, quæ frequē- ter, & nō quæ raro accidunt. Lñ ad ea ff. de legibus, ibiq; Bar. Pau. de Cast. & alij. ¶ Præterea t̄ nulla lege prohibitū est mulieri etiam minori vniuersa bona marito in dotem dare l. mulier bona ff. de iure dot. l. mulier, & l. nulla. ibiq; gl. C. eo. tit. dummodo mari- tus tanta dote sit dignus, vt in dictis iuribus, & in l. si ex causa §. in dotis cū gl. ff. de minor. q̄ si hoc mulieri sibi prouidenti concessum est, ergo idem statuto mu- lieribus prouidēti concessum dicitur, q̄ omnia bo- na sua in dubio dedisse in dotem cēscantur, arg. l. vni- ca §. i. C. de rei vx. actio. & l. prospexit ff. qui, & à qb⁹ & pro hoc dicto, q̄ dictum statutum comprehendat etiam mulieres minores, faciunt tradita per doc. cō- muniter, vt Alex. refert in l. si constante col. antepen. ibi item in quantum ff. sol. mar. vbi qm̄ lex introduxit aliquā obligationē absque facto aliquo hominis ex- trinsēco, illa cōprehendit et minores, vt voluit Ang. in l. certi C. loca. & in l. si plures ff. de pactis. ¶ Præmis- sis tñ non obstantibus aliter videtur de iure conclu- dendum esse: t̄ in quo præsupponendum est, q̄ illis casibus, quibus filijs grauatis restituere per fideic. cō- cessum est legitimā, & trebellianicā detrahere, illæ simul, eodemque tpe detrahi nequeūt, sed diuersis tē- poribus, legitima videlicet in cōtinenti sequuta mor- te patris testatoris, trebellianica verō eo tpe, quo con- ditio fideicommissi euenit, & sic tpe restitutionis, vt ha- betur per gl. & scrib. cōiter in d. c. Raynuitus, & in d. l. quamquā, & hoc legisla- magis communiter sequun- tur, vt refert Alex. in l. in ratione §. quod vulgo. ff. ad l. falcid. ¶ Ex quibus inferitur, q̄ cum Vincentia tem- pore contracti matrimonij solam legitimā iure na- turæ debitam habuerit, & non trebellianicam, quæ si bi nondū erat acquisita, vt supra, cēscendum est ipsam solam

quæ ex præsum-
tionibus extraneum excluderet: & hoc
substitutio i bonis omnibus facta fuisset,
et ea in om-
bitur, q̄ prout loquitur Bar. in d. l. quidā
testō: & adueratur tertiū principale motiū, q̄
non adueratur in singularitates resolui, arg. l. falsa
proced. & dem. cum simi. t̄ quia rñsio colligi
potest. Alex. in d. l. pe. col. 5. q̄ ob præsum-
tionem mentem resultantem ex eo, q̄ superest
excludens ex præsumpta mēte substitutū, plu-
res singularitates nō resoluitur, immo stat pro
singularitates nō resoluitur, nequeat admit-
tere terminis, vt substitutus nequeat admit-
tere mortē oīum, & tanq̄ vltimo moriēti sub-
stitutio est, quod voluit Alex. ibi in vl. notab.
et est ex. ibiq; Bar. & alij in l. si. ff. ad Tre-
bellianicam. loquutio in suas singularitates nō re-
soluitur, q̄ mentem testatoris præsumptā resolutam
nō resoluit descendentiū. Neq; huic responsio-
nis, cum ita, nā licet loquatur de substitui-
tione post mortem omnium in tota hære-
ditate non superaret personā, quæ ex præsum-
tionibus substitutū excluderet, cum ipse substitui-
tus de liberis, & in pari gradu cū eo, qui
substitutio facta fuerat, vt tradit ibi Bar. in
d. l. in d. l. penul. maximē in pen. col. & su-
per. ¶ Non obstat quartum fundamentū de
Alex. in confil. 3. lib. j. ex mente Nico-
Bald. & aliorū, quos allegat, cum ijs, q̄
fundamento adduxi: quia respondeo
tē, quando substitutio etiam filijs post
mortē vel post mortē oīum simpliciter, sed
ex bonis, nec in tota hereditate facta
inter filios solū dicitur, cum successione
restituatur. Propterea si alter ex filijs con-
cederet, substitutus admitteretur, quia
inter personā substitutū ex præsumpta mē-
te cum factū esset testm̄, in quo alius esset
multo magis, quando is, qui fuit substi-
tutus, At nos loquimur, quando fa-
ctus substitutio pluribus filijs institutis post il-
lorū mortē in oībus bonis, quo casu nō ius suc-
cessionis reservatum, sed reciproca & inui-
ciosa filios institutos facta dicitur d. §.
ex causa §. in dotis cū gl. ff. de minor. q̄ si hoc mulieri
sibi prouidenti concessum est, ergo idem statuto mu-
lieribus prouidēti concessum dicitur, q̄ omnia bo-
na sua in dubio dedisse in dotem cēscantur, arg. l. vni-
ca §. i. C. de rei vx. actio. & l. prospexit ff. qui, & à qb⁹
& pro hoc dicto, q̄ dictum statutum comprehendat
etiam mulieres minores, faciunt tradita per doc. cō-
muniter, vt Alex. refert in l. si constante col. antepen.
ibi item in quantum ff. sol. mar. vbi qm̄ lex introduxit
aliquā obligationē absque facto aliquo hominis ex-
trinsēco, illa cōprehendit et minores, vt voluit Ang.
in l. certi C. loca. & in l. si plures ff. de pactis. ¶ Præmis-
sis tñ non obstantibus aliter videtur de iure conclu-
dendum esse: t̄ in quo præsupponendum est, q̄ illis
casibus, quibus filijs grauatis restituere per fideic. cō-
cessum est legitimā, & trebellianicā detrahere, illæ
simul, eodemque tpe detrahi nequeūt, sed diuersis tē-
poribus, legitima videlicet in cōtinenti sequuta mor-
te patris testatoris, trebellianica verō eo tpe, quo con-
ditio fideicommissi euenit, & sic tpe restitutionis, vt ha-
betur per gl. & scrib. cōiter in d. c. Raynuitus, & in d. l.
quamquā, & hoc legisla- magis communiter sequun-
tur, vt refert Alex. in l. in ratione §. quod vulgo. ff. ad l.
falcid. ¶ Ex quibus inferitur, q̄ cum Vincentia tem-
pore contracti matrimonij solam legitimā iure na-
turæ debitam habuerit, & non trebellianicam, quæ si
bi nondū erat acquisita, vt supra, cēscendum est ipsam
solam

SVBSTITUTIONEM factam pluribus institutis in omnibus bonis sub conditione, & per nomen collectivum, si omnes decesserint, ultimo morienti soli in omnibus bonis, non aut in casu mortis alterius duntaxat, nec in illius portione facta esse, que eos plures, quibus est facta substitutio, esse in bonis, in casu huius consilij probatur.

CONSILIVM LXIX.

ISIS ijs, quæ in plenti causa verè, ac iustitè præstantissimus iudex deduxit, prævisione eorū, q̄ aduocatus partis aduocatus cum lauit, & præterea inspectis diligenter dicti aduocati replicationibus, in hoc solenni, & difficili articulo, mihi de iure videtur concludendum esse, quod per mortem Roberti, nec Ioānes Baptista substitutus ex substitutione, de qua in testamento Roberti, & coheredes ipsius ad partem Roberti adimpleri potuerint, & consequenter ad illa filij ipsius admitti di sint tanquam hæredes ab intestato Roberti patris sui. Quod Io. Baptista ad partem illam admitti non potuerit ex substitutione, probatur; quoniam iuxta facta fuit substitutio pluribus in tota hereditate, seu in omnibus bonis, si oēs prædeceßerint ipsi substituto, tunc substitutus non admittitur, nisi consensio in omnibus verificetur, ut quia omnes hæredes prædeceßerint ipsi substituto, nam de proprietate nominis collectiui est, ut verificetur in omnibus; fallit autem hoc, quando substitutio esset facta pluribus liberis, & descendentes per nomen collectivum, & is qui in perest, esset in pari gradu cum substituto, quoniam tunc non attēta proprietate verborum ex præsumpta mente defuncti, substitutus admittitur, quamvis cōditio fuerit adimplenda in vno grauato tantum. Hæres mei §. cum ita. ff. de trebell. & ibi Bart. in si qui ita proprie loquitur. At in casu nostro substitutio non fuit facta filiis, nec decesserint, sed extraneis, & nepotibus ex fratre institutis per nomen collectivum, ergo non debet attendi præsumpta mens testatoris, ut in d. §. cum ita, sed proprietate verborum, à qua non est recedendum, nisi quando apparet de præsumpta mente. Non aliter ff. de leg. 3. Omnes igitur Ioan. Baptista prædeceßerint oportet ad hoc, ut ipse admitti possit, quoniam vno ex pluribus non prædecedente ipsi Io. Baptista. Hæres mei §. cum ita. ff. de rebus dub. & habetur per Pau. de Cast. in l. pen. C. de impu. in pen. col. in fi. & dicit Sali. in d. l. pen. in 2. col. ibi & est ratio, q̄ qñ testator substituit pluribus collectivè, vel coniunctim, tunc apparet testatorem velle coheredem, & coniunctum debere præferri substituto. §. Secundo ad hoc, ut altero decedente, & sic adimplenda conditione in altero tantū, substitutus admittatur, etiam in casu, quo substitutio esset facta pluribus decesserint, requiritur, q̄ conditio fuerit adimplenda in persona ultimi decedentis, si enim in persona primi electi tantum adimplenda, substitutus non admittitur, & attenderetur proprietate verborum, & nominis collectivum, quia superesset persona, quæ ex præsumpta mente defuncti excluderet substitutum, ita volunt doctrinæ communiter in d. l. hæres mei. §. cum ita per Alex. & alios tex. & ita voluit magis cōiter doc. ut per Alex. & alios in l. penul. C. de impuberum; & si hoc dicamus, quod pluribus decesserint esset facta substitutio per nomen collectivum, ergo hoc dicendum est magis, quod facta pluribus extraneis, & non decesserint, tunc magis attenditur proprietate verborum, ut substitutus non admittatur, sed in casu nostro oēs, & maxime Bart. in d. §. cum ita, sed in casu nostro substitutus

solam legitimam cum alijs bonis sibi tunc acquisitis ex dispositione statuti in dotem dedisse, non autem trebellianicā, quæ tempore matrimonij sibi nondū erat acquisita: propterea q̄ statutū duntaxat vult mulierem censerī ea in dotem dare, quæ ipsa tempore matrimonij tenebat, ac possidebat. Quare non comprehenduntur illa, quæ caperet Trebellianica in bonis paternis pro restitutione fideicommissi eueniente illius conditione detrahenda: illa. n. nec detenta, nec possessa pro trebellianica dici poterant, cū nondum esset debita: nam cum trebellianica debita esset sub conditione, qua fideicō. factum fuit, d. c. Raynuius, cum alijs ante conditionis euentum non dicebatur debita, nec illius dies cessasse, nec venisse dici poterat l. cedere diem. ff. de verbo. signi. ¶ Cogitandum forte melius videtur esse, q̄ nec legitima, seu bona, quæ loco legitima deberentur, possint dici in dotē data ex dispositione statuti: licet enim illa tēpore contracti matrimonij possint dici debita, q̄ legitima à die mortis testatoris purē debita fuit l. qm̄ in prioribus. C. de inoffi. testa. tamen occasione dictæ legitimæ nequeūt dici debita, & possessa, prout statutum requirit: qm̄ ante, quā bona pro legitima fuerint filia realiter assignata, nō possunt dici ab ipsa filia possessa ratione incertitudinis loci, & quotæ, ut fuit doctrina Angeli in l. meminimus, quæ est l. 2. C. qñ, & quibus certa pars lib. 10. & alij ibi. Areti. in l. 3. §. incertū. ff. de acqui. pos. & ibi Sozi. in prin. & addo Alex. in consil. 134. li. 4. Posset tñ, soluendo prædicta, huic motui ultimo responderi, q̄ licet ex præmissis bona ratione legitimæ tempore matrimonij contracti nō possint dici verè, & propriè fuisse possessa à Vincetia filia, tamen negari nō pōt, quia illa saltē fuerint detenta, ut clarè voluit scriben. allegati in d. §. incertū: & ad hoc, ut à muliere matrimonium simpliciter hēnt bona immobilia data in dotem censentur, sufficit, q̄ illo tēpore simpliciter ab ea detēta fuerint, ut in dicto statuto, ergo & c. ¶ Addo tamen, q̄ statibus præmissis, solum data in dotem dicēt bona immobilia, & nō mobilia, quæ de iure pro legitima deberi dicuntur, & consequenter non integra legitima in dotem data cēlebitur virtute statuti, quod solum de bonis immobilibus, non autem de mobilibus loquitur: sub legitima autem omnia bona pro tertia parte comprehenduntur, cum illa de bonis omnibus debeat l. scimus. §. repletionem. C. de inoffi. testa. habetur in l. marcellus. §. res quæ. ff. ad treb. Quæ omnia sunt bene notanda pro declaratione dicti statuti. Laus Deo.

S V M M A R I V M.

- 1 Substitutus pluribus in tota hereditate, vel in oibus bonis, si oēs ipsi substituto prædeceßerint, nō admittitur substitutus, nisi cōditione i oibus verificata: Fallit in substitutione facta pluribus liberis, & descendentes per nomen collectivum.
- 2 Et quid ad hoc, ut altero decedente, substitutus admittatur, requiratur.
- 3 Pluralitas in substitutione pupillari, & fideicommissaria facta pluribus etiam per nomen collectivum an, & quādo in singularitates resoluatur, & quādo non.
- 4 Substito si facta sit pluribus sub conditione, si oēs decedāt, & in tota hereditate, & altero decedente nullus supersit excludens ex præsumpta mente substitutum, illi, quibus facta est substitutio, non censentur inuicem substitui.
- 5 Substitio facta pluribus per nomen collectivum, qui non dicantur inuicem substitui, altero decedente, ad eius partē ille admittitur, qui intestato successurus est.
- 6 Trebellianica quoque detrahatur, quando substitutio fideicommissaria facta est pluribus per nomen collectivum, & in tota hereditate, & substitutus admittitur etiam ad partem eius tantum.